

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 2

DOM

2018-05-15

Meddelad i Göteborg

Mål nr

12073-17

SÖKANDE

Avonova Hälsa AB, 556500-6821
Fabriksgatan 4
531 30 Lidköping

Ombud:

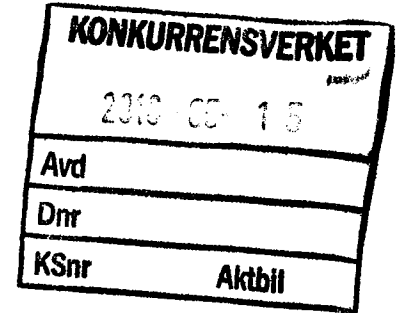
Advokaten Henrik Gallus
Advokaterna A4 KB
Älvgatan 16
531 31 Lidköping

MOTPART

Räddningstjänsten Storgöteborg, 222000-0752
Box 5204
402 24 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, förkortad
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 530268

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) genomför en upphandling av ramavtal gällande *företagshälsa till personal, dnr 0319/17UH-2017-47*. Av tilldelningsbeslutet den 18 oktober 2017 framgår att två anbud inkommit, från Avonova Hälsa AB samt från AB Previa. Av tilldelningsbeslutet framgår vidare att Avonova Hälsa AB valde att återta sitt anbud och att AB Previa har vunnit upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Avonova Hälsa AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna om rättelse på så vis att anbudet från AB Previa (Previa) ska förkastas. I andra hand yrkas att den aktuella upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande.

Bolaget har begärt att få ta del av Previas anbud men har på grund av sekretess endast fått ta del av vissa delar av det. Detta omöjliggör bolagets möjligheter att själv kontrollera att kvalificering och utvärdering av Previas anbud har genomförts på ett korrekt sätt. Mot denna bakgrund gör bolaget gällande att Previa inte uppfyllt de obligatoriska krav som uppställts i förfrågningsunderlagets följande avsnitt: 1.4, 1.5, 2.2, 2.4, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 4.3, 5.5, 7.1, 9.1 samt 13.1. Det saknar betydelse att bolaget självt valt att begära att dess anbud skulle sekretessbeläggas i vissa delar.

RSG har brutit mot likabehandlingsprincipen genom att anta Previas anbud trots att det inte uppfyller obligatoriska krav. Bolaget har till följd av detta lidit skada då RSG rätteligen borde ha förkastat Previas anbud varvid det inte hade funnits några kvarvarande anbud. I en sådan situation hade RSG tvingats att göra en ny upphandling i vilken bolaget hade haft möjlighet att ge in ett nytt anbud och vinna upphandlingen.

Förfrågningsunderlaget innehåller otydligheter. I dokumentet Anbudssammanställning, Bilaga 2a, ska anbudsgivarna ange offererade priser. Det föreligger dock betydande otydligheter i vad som anges i punkterna 2.0 samt i punkterna 2.1–2.3. I avsnitt 3.1–3.3 ges bara allmän information om uppdragen, ingen beskrivning ges av omfattningen av uppdragen och hur de förväntas genomföras.

Bolaget har i sitt anbud uppfattat att de prisfrågor som finns i punkterna 2.1–2.3 syftar på besök av respektive anställd och således per genomförd läkarundersökning. Ordet ”besök” används normalt för att beskriva ett läkarbesök av en patient. Bolaget har därför offererat kostnaden per respektive typ av undersökning. Efter anbudets ingivande har RSG kontaktat bolaget och meddelat följande:

"Vi ställer oss frågande till era priser avseende prisfråga 2.1, 2.2 och 2.3. Vi anser inte att priserna är rimliga med tanke på uppdragets omfattning. I besöket ska alla kostnader ingå enligt angivna krav i kravspecifikationen. Stämmer priserna? I så fall önskar vi en motivering av prissättningen. Jag vill ha svaret så snart som möjligt dock senast den 17/10."

Bolaget noterade därefter att punkterna 2.1–2.3 även kan tolkas som att ordet ”besök” syftar på anbudsgivarens besök på stationen. Om så skulle vara fallet skulle bolagets offererade priser vara alltför låga och innebära en betydande förlust för bolaget. Bolaget förklarade då att priserna i anbudet skulle ändras, vilket RSG inte accepterade, varefter bolaget valde att återkalla sitt anbud.

RSG redovisar i punkten 2.0 ett genomsnitt av antalet läkarundersökningar till 20 (+/- 5) stycken och antalet arbets-EKG till 10 (+/- 5) stycken vid besök på stationerna. I avsnitt 3.4 anges att i normala fall utförs dessa antal läkarundersökningar respektive arbets-EKG vid varje besök då både läkarundersökning och arbets-EKG görs. Vidare efterfrågas i punkten 2.1

pris på besök på brandstationen för läkarundersökning och arbets-EKG för rök-kem (antal 31), i punkten 2.2 ska ej arbets-EKG ingå (antal 7) och i punkten 2.3 efterfrågas läkarundersökning och arbets-EKG med inriktning dyk (antal 2). Det går inte av ovannämnda avsnitt att utläsa hur länge ett besök på stationen ska vara, t.ex. om det är fråga om en dag eller längre. Detta har en påtaglig betydelse för hur prissättning ska ske. Den beskrivning som RSG ger avseende genomsnittet ger inte heller någon vägledning i hur punkterna 2.2 och 2.3 ska tolkas då man anger att man önskar pris för ett besök utan arbets-EKG respektive läkarundersökning med dykinriktning. Det kan vara fråga om allt från ett till flera besök.

Logistikskemat som utgör en av bilagorna till förfrågningsunderlaget synes vara en planering inför genomförandet av kontroller under 2017. Dock finns inte några garantier från RSG om hur många undersökningar som ska genomföras under respektive besök, endast en uppskattning med omfattande intervall av det antal som utgör ett normalfall. Vad som avses med normala fall framgår inte. Vid varje besök måste anbudsgivaren tillhandahålla mycket kvalificerad och kostsam personal, bl.a. läkare. Prismodellen saknar tydlighet och transparens. RSG borde ha utgått från exempelvis ett pris per läkarundersökning av olika slag och även angett bindande ramar om ett intervall med hur många läkarundersökningar som anbudsgivaren måste räkna med ska genomföras vid varje besök.

Bolaget har trots sin omfattande erfarenhet inom företagshälsovård aldrig stött på en upphandling där man inte utgått från antalet läkarundersökningar. Oklarheten är av den arten att det inte är möjligt för alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare att tolka förfrågningsunderlaget på samma sätt. Flera tänkbara tolkningar föreligger om vad som faktiskt avses. Bristen på transparens utgör fel under det konkurrensuppsökande skedet och gör att det inte är möjligt för RSG att konkurrensutsätta upphandlingen på ett korrekt sätt. Upphandlingen står i detta hänseende även i konflikt med

likabehandlingsprincipen då den leverantör som tidigare haft avtalet, vilken är Previa, då får en betydande fördel då denna har kunskap om hur läkarundersökningarna genomförs i praktiken.

RSG anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

I anbudsutvärderingen har RSG säkerställt att Previa uppfyller samtliga ställda krav i förfrågningsunderlaget. Previa har bifogat alla efterfrågade bilagor och beskriver tydligt i sitt anbud alla metoder och processer som krävs för att genomföra uppdraget.

Previas har, precis som bolaget, begärt sekretess för delar av sitt anbud med anledning av att det innehåller företagsspecifika uppgifter. Previa kan därför lida kommersiell skada om dessa uppgifter röjs.

Förfrågningsunderlaget är inte otydligt. I bilagan Skakrav 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, i bilagan Logistikscheman samt i bilagan Utvärdering 2.0 beskrivs vilka moment som ingår i ett besök, vilka kompetenser anbudsgivaren behöver ha på plats, vilken inriktning/medicinsk kontroll RSG:s personal har behov av, hur lång tid ett besök tar samt ett logistikscheman för hur besöken av de medicinska kontrollerna är upplagda idag. Inga frågor om förfrågningsunderlaget och dess innehåll inkom under anbudstiden.

RSG har inte brutit mot LOU:s principer avseende likabehandling och transparens. Beslutet att tilldela Previa uppdraget bör kvarstå.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

En upphandling får inte utformas i syfte att undanta den från lagens tillämpningsområde och får inte heller utformas i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt (4 kap. 2 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrättens prövning är en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU. I mål om överprövning av en upphandling gäller som huvudprincip att den part som påstår att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange grunderna för sin talan. Domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Utredning i målet

I bilagan *Utvärderingsmodell* till förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande:

Introduktion

Prisfrågorna omfattar identifierade tjänster och volymer under ett år och är ej att betrakta som en beställning. RSG reserverar sig för att omfattning av eventuellt angiven avtalsvolym kan förändras, några garanterade volymer lämnas inte.

2.0 Medicinska kontroller

För att genomföra den medicinska kontrollen, krävs en läkarundersökning och vid aktuella tillfällen att arbets-EKG genomförs. Utöver aktuella kompetenser krävs således att utrustning såsom testcyklar, britsar för återhämtning och EKG apparatur medtas. Anbudsgivaren besöker RSG:s stationer och utför medicinsk kontroll enligt kravspecifikationen.

Under 9 månader (ej juni-aug) besöks RSG:s stationer för att gå igenom all utryckande personal. I genomsnitt genomförs ca 20 (+/-5) läkarundersökningar samt 10 (+/-5) arbets-EKG vid varje besök.

Ange kostnad per besök till stationen samtliga kringkostnader så som t ex resor, kost, logi, traktamente, utrustning och eventuellt förbrukningsmaterial förenade med detta uppdrag ska ingå i er prissättning. Även kostnader för journalhantering och all annan övrig administration ska ingå i pris.

2.1 Prisfråga

Ange pris för besök på brandstationen för att genomföra medicinska kontroller för rök-kem inkl läkarundersökning och arbets-EKG för tjänstbarhetsbedömning enligt kravspecifikation.

Omfattning

Pris ska anges för en (1) Besök. Anbudspris beräknas för 31 Besök. Pris är obligatorisk information för denna post.

2.2 Prisfråga

Ange pris för besök på brandstationen för att genomföra medicinska kontroller för rök-kem inkl läkarundersökning för tjänstbarhetsbedömning (ej arbets-EKG) enligt kravspecifikation.

Omfattning

Pris ska anges för en (1) Besök. Anbudspris beräknas för 7 Besök. Pris är obligatorisk information för denna post.

2.3 Prisfråga

Ange pris för besök på brandstationen för att genomföra medicinsk kontroll för rök-kem inkl läkarundersökning och arbets-EKG med inriktning dyk enligt kravspecifikation.

Omfattning

Pris ska anges för en (1) Besök. Anbudspris beräknas för 2 Besök. Pris är obligatorisk information för denna post.

I bilagan *Skakrav* till förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande:

2.0 Beskrivning och krav på uppdrag

RSG har i dagsläget ca 900 anställda enligt ungefärlig fördelning:

Personal som omfattas av tjänstbarhetsbedömning eller medicinska kontroller ca 600, varav:

- brandman 328 (varav vattendykare ca 32 och sjöfolk ca 16)
- styrkeledare/stationsledare 73
- insatsledare 14
- insatschef 7
- Lolop, LO-ledare 31
- räddningslärare 5
- räddningspersonal i beredskap 136 (RiB)
- brandskyddskontrollant 15

Övrig administrativ personal som inte omfattas av tjänstbarhetsbedömning eller medicinska kontroller är ca 300.

3.0 Medicinska kontroller

3.1 Krav

ÖVERGRIPANDE KRAV:

RSG:s personal omfattas av flera av Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Enligt AFS 2005:6 ska RSG:s utryckande personal (brandmän) genomgå årlig medicinsk kontroll, där det ingår olika kontroller beroende på inriktning i tjänsten, rök- kemdykning (alla brandmän), dykeriarbete (ca: 35 brandmän/styrkeledare med dykinriktning).

RSG tillämpar idag medicinska kontroller även för övrig utryckande personal såsom styrkeledare samt insatsledare och insatschefer.

RSG:s personal (brandmän) omfattas även av Transportstyrelsens föreskrifter gällande läkarintyg vid förlängning av C-körkort (alla brandmän) samt läkarintyg för sjöfolk (skeppare och maskinister, ca: 20 brandmän).

Dessa undersökningar ska genomföras ihop med den årliga medicinska kontrollen.

3.4 Krav

KRAV LOGISTIK VID ÅRLIGA MEDICINSKA KONTROLLER:

Den årliga medicinska kontrollen ska utföras på RSG:s brandstationer, elva (11) heltidsstationer [...]

På varje station (förutom beredskapsstationerna) finns fyra lag som arbetar i tvåskift, med skiftbyte kl. 18.00. För att minimera antalet tillfällen per station förläggs undersökningarna till eftermiddag/kvällstid, då två skiftlag kan nås vid ett och samma tillfälle.

I normala fall genomförs ca: 20 (\pm 5) läkarundersökningar samt 10 (\pm 5) arbets-EKG vid varje besök då både läkarundersökningar och arbets-EKG genomförs.

I bilagan *Logistik genomförande av lagstadgade medicinska kontroller RSG.*

Nuläge 2017 till förfrågningsunderlaget redovisas RSG:s stationer där lagstadgade läkarundersökningar inklusive arbets-EKG ska genomföras samt antalet undersökningar i dagsläget. Vidare anges följande:

Då det enligt föreskrift får gå max 12 månader mellan de årliga läkarundersökningarna, respektive arbets-EKG enligt gällande tidsintervall, är det viktigt att upprättat årsschema för de medicinska kontrollerna säkerställer detta.

I snitt används en (1) dag/kväll per vecka året runt för att kunna täcka in all personal. Idag görs detta till största delen på måndagar. För att effektivisera förläggs läkarundersökningarna på respektive station under eftermiddag/kväll där arbets-EKG tester genomförs under tiden ca 16:00–20:00. Då når man 2 skiftlag under ett och samma tillfälle, då skiftbyte sker kl. 18:00.

Vid de flesta tillfällena genomförs både läkarundersökningen och arbets-EKG (enligt åldersbaserad tidsintervall) för aktuell personal.

Ca 31 tillfällen där både läkarundersökning och EKG genomförs samt 7 tillfällen där endast läkarundersökning sker. Statistik gällande genomförda läkarundersökningar ca: 650 samt ca: 320 arbets-EKG.

Transparens- och likabehandlingsprinciperna

Bolaget har åberopat att förfrågningsunderlaget innehåller otydligheter gällande hur prissättning ska ske innebärande att det inte klart framgår att pris inte ska anges per besök i betydelsen *läkarbesök*, utan i betydelsen *besök på station*. Bolaget har vidare anfört att det är otydligt hur omfattande uppdragen är, hur uppdragen förväntas genomföras samt att Previa som tidigare innehavare av avtalet har en betydande fördel genom sin erfarenhet. Bolaget menar att förfrågningsunderlaget till följd av detta strider mot transparens- och likabehandlingsprinciperna.

Förvaltningsrätten konstaterar att bolaget kan ha lidit skada om förfrågningsunderlaget utformats på ett sätt som strider mot principerna om transparens och likabehandling och detta har fått till följd att bolaget återkallat sitt anbud. Påståendet om att förfrågningsunderlaget strider mot principerna om transparens och likabehandling ska därför prövas av rätten.

En upphandlande myndighet har stor frihet att själv utforma sin upphandling inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling i 4 kap. 1 § LOU (jfr RÅ 2002 ref. 50, RÅ 2010 ref. 78 samt HFD 2012 ref. 48). Grundläggande är att leverantörer behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande och att upphandlingen genomförs på ett öppet sätt.

Enligt transparensprincipen ska upphandlingsförfarandet vara öppet för konkurrens och dess opartiskhet ska kunna kontrolleras. Principen innebär också att förfrågningsunderlaget, inklusive tillämplig utvärderingsmodell, ska vara tydligt och klart och innehålla samtliga krav på det som ska upphandlas. Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet RÅ 2002 ref. 50 uttalat att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de inte bryter mot de grundläggande principerna avseende offentlig upphandling. Ett förfrågningsunderlag ska dock vara så klart och tydligt utformat att en

leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat.

Av informationen i avsnitt 2.0 i bilagan *Utvärderingsmodell* till förfrågningsunderlaget framgår att ”kostnad per besök till stationen” ska anges. Likaså framgår det av avsnitt 2.1–2.3 att ”pris för besök på brandstationen” ska lämnas. I avsnitt 2.0 anges vad som krävs för att genomföra den medicinska kontrollen. Vidare anges ett genomsnittligt antal läkarundersökningar samt arbets-EKG som genomförs vid varje besök. I avsnitt 3.0 i bilagan *Skakrav* till förfrågningsunderlaget redovisas vissa uppgifter om det ungefärliga antalet personer inom några yrkesgrupper där medicinska kontroller ska utföras. I avsnitt 3.4 redogörs för hur stort antal stationer som de årliga medicinska kontrollerna ska utföras på samt en uppskattning i volym av antalet läkarundersökningar respektive arbets-EKG vid varje besök. I logistikschemat som utgör bilaga till förfrågningsunderlaget framgår antalet lagstadgade läkarundersökningar inklusive arbets-EKG per station, intervallerna för dessa undersökningar samt uppskattad tidsåtgång per besök på station m.m. I avsnittet introduktion i bilagan *Utvärderingsmodell* till förfrågningsunderlaget framgår att RSG inte kan garantera några volymer och att angiven avtalsvolym kan komma att förändras.

Förvaltningsrätten anser utifrån det ovan sagda att det tillräckligt tydligt framgår att anbudsgivaren ska ange pris per besök på station och inte per läkarbesök. Vidare framgår det också tillräckligt klart vad besöken på stationerna innefattar. Det uppskattade antal undersökningar som leverantören ska genomföra måste också anses vara tillräckligt tydligt redovisade. Det anges också att det, med tanke på den upphandlande tjänstens karaktär samt att det är fråga om ett ramavtal, inte är möjligt för

den upphandlande myndigheten att kunna garantera eller ange några exakta volymer. Med anledning av detta blir förvaltningsrättens sammantagna bedömning att förfrågningsunderlaget inte kan anses otydligt i de hänseenden bolaget har anfört. Enligt rättens mening måste en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudgivare kunna förstå vad som efterfrågas samt hur tjänsterna ska utföras. Principen om transparens har således inte åsidosatts. Förvaltningsrätten konstaterar mot denna bakgrund att bolaget inte heller lyckats visa att Previa som tidigare avtalsleverantör skulle ha fått någon otillbörlig fördel på så sätt att det skulle vara fråga om en överträdelse av likabehandlingsprincipen.

Uppfyllande av obligatoriska krav

Bolaget har också gjort gällande att Previas anbud inte uppfyller vissa obligatoriska krav i upphandlingen och att RSG genom att anta Previas anbud brutit mot likabehandlingsprincipen.

Skaderekvisitet i LOU kräver att det finns ett orsakssamband mellan den upphandlande myndighetens överträdelse av de grundläggande principerna eller bestämmelserna i lagen och den skada som den sökande leverantören har lidit. Det är sökanden som har bevisbördan för detta förhållande (jfr HFD 2013 ref. 53).

Som utgångspunkt har en leverantör som rätteligen uteslutits från utvärderingsförfarandet inte talerätt, eftersom leverantören inte kan anses ha lidit eller riskerat att lida skada. I rättspraxis har dock undantag gjorts när det bara funnits två anbudsgivare. En leverantör vars anbud rätteligen skulle ha förkastats men som ändå utvärderats kan då ha ett intresse av att även det andra anbudet förkastas. Detta eftersom det då inte är möjligt för den upphandlande myndigheten att tilldela kontraktet och det därför kan bli nödvändigt att genomföra en ny upphandling (se EU-domstolens dom i mål C-100/12, Fastweb SpA, samt jfr Kammarrätten i Stockholms domar den 14

september 2015, mål nr 3894-15, respektive den 13 oktober 2015, mål nr 5630-15).

I nu aktuellt mål har bolagets anbud inte utvärderats, utan bolaget har återtagit sitt anbud. Fråga är således inte om en sådan situation som avsågs i EU-domstolens avgörande i mål C-100/12 (Fastweb). EU-domstolen har i dom i mål C-355/15, Technische Gebäudebetreuung GesmbH och Caverion Österreich, ansett att talerätt saknats i en situation med två anbudsgivare där sökandens anbud uteslutits och beslutet att inte utvärdera anbudet stått fast efter överprövning.

Förvaltningsrätten anser att bolaget, som självmant återkallat sitt anbud, inte kan anses ha lidit eller riskerat att lida skada till följd av att Previas anbud eventuellt borde ha uteslutits på grund av bristande kravuppfyllelse. Bolagets invändningar mot Previas anbud ska därför inte prövas i sak.

Sammantaget anser förvaltningsrätten att bolaget inte har lyckats visa att det finns skäl för ett ingripande i upphandlingen. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Karin Hartmann
Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Emelie Lindh.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningsstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

